

Izhaja
ljek in
Stane
L. za
za četrt
inozem
Na naročila brez do-
poslane naročnine
se ne moremo
ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle

GORIŠKA STRAŽA

Štev. 10

V Gorici, v pondeljek 4. februarja 1924.

Let. VII.

Nefrankirana
pisma se ne spreje-
majo. Oglasi se ra-
čunajo po dogovo-
ru in se plačajo v
naprej
List izdaja konsorcij
GORIŠKE STRAŽE
Tisk. Juch v Gorici
via Morelli 16.
Uprava in uredn.:
ulica Mameli 5.
(prej Scuole).

Samoumor je prepovedan

Slovenski javnosti je znano, da je započela od strani fašistovskega časopisja v zadnjem času na ovo proti »Goriški Straži« nedo- tojna gonja. List, ki izhaja v Vid- nu, je smatral za potrebno in po- polnoma umestno, da se je v gonji proti našemu listu in ljudem, ki stojijo za njim, odločil za edino sredstvo »bastone« (palico).

Zakaj bastone? Zakaj nasilje, ki ni dostojno človeka? Čitateljem »Straže« je znano, da je naš list v borbi proti krivicam, ki se godijo slovenskemu ljudstvu, pisan vedno tvorno, resno in da je vsaka nje- ova trditev podprta z dokazi in tvornimi razlogi, ki se ne dajo iz- podbiti.

Pravi vzrok groženje.

Pisanje »Goriške Straže« zato ni moglo dati povoda, da se nam v adnjem času spet obetajo batine in asilstva. Smatramo za svojo dolž- ost, da pojasnimo slovenski in ita- janski javnosti razmerje, ki je za- ladalo med »Goriško Stražo« in oriško fašistovsko organizacijo v adnjih dneh.

Zahteva goriških fašistov.

V sredo dne 23. januarja ob 16 uri je prišlo na uredništvo »Gori- ke Straže« odposlanstvo goriške fašistovske organizacije pod vod- tvom g. Doerflesa. Urednika »Go- riške Straže« ni bilo v uredništvu. Fašistovsko odposlanstvo je spre- jer dr. Bitežnik. G. Doerfles je iz- počil dr. Bitežniku dopis, ki je bil pisan na stroj v italijanskem izvir- niku. Italijanskemu izvirniku je bil priložen slovenski prevod. G. Doerfles je izjavil: Želja vseh go- rških fašistov je, da priobčite v »Goriški Straži« sledeči:

Preklicujemo!!!

1.) Kategorično preklicujemo od- us v »Goriški Straži« priobčeno- est, da bodo popravljene teritori- lne julijske meje med Italijo in ugoslavijo.

2.) Preklicujemo od nas v »Gori- ki Straži« priobčeno vest, o kon- siji uporabe slovenskega jezika ti poučevanju v prvem razredu ljudskih šol.

3.) Preklicujemo od nas v »Gori- ki Straži« priobčeno vest, da se bo stala nova uredba glede uporabe slovenskega jezika v javnih uradih

4.) To radi resnice in točnosti.

Pod italijanskim izvirnikom je še la dostavljena zahteva: Preklic mora natisniti debelo na prvi strani »Gor. Straže« in brez ko- mentarja v tej in v prihodnjih šte- kah lista.

Opravičena zahteva zastopnika

»Gor. Straže«.

Dr. Bitežnik je dopis sprejel in poslanstvu izjavil, da bo premis- lako bo mogoče »Preklic« priob- iti v »Gor. Straži«.

Drugi dan zjutraj je sporočil dr. Bitežnik zahtevo goriških fašistov podu komisarju Diazu, ki pa je- vil, da ne spadajo v njegov de- lo stvari politične narave; nje- a naloga je samo skrbeti za

javni red ter ščititi materialne in osebne pravice italijanskih držav- ljanov ter odvracati napade na te pravice. »Ravno zato, sem prišel k Vam«, mu je odvrnil dr. Bitežnik, »da mi jamčite za materialne do- brine »Gor. Straže« in osebno var- nost ljudi ki stojijo za njo, ako bi »Preklica« ne priobčili.« »Vsak dr- žavljan ima pravico zahtevati pri- merno zaščito od oblasti javne varnosti, če je ogrožen v svojih priznanih pravicah. Če želite govo- riti radi stvari same, prosite za sprejen pri gosp. podprefektu.«

Pri fašistih.

Ker ni bilo gosp. podprefekta še v uradu, je odšel dr. Bitežnik na sedež goriškega fašija. Zastopniku fašija gosp. kapitanu Grazianiju je izjavil, da bo priobčen v »Gor. Straži« Preklic samo v slučaju, če- ga fašijo podpiše. Fašijo tega ni storil in zato ga nismo priobčili v »Goriški Straži«.

Naše stališče.

Mi priznavamo zakon in oblastvo. Zakon je za nas obvezen in zato smo mu in mu moramo biti pokor- ni. Priznavamo in izpolnjujemo u- kaze zakonitega oblastva, ki teme- ljijo na zakonu. Zaradi tega naše- ga stališča, ki ga vedno odločno

povdarjamo, nas lahko zasmehuje- te kot nazadnjake.

Fašistovsko stranko pa smo sma- trali in smatramo za politično stranko, s katero se lahko dogo- varjamo ali pa tudi ne. Ukazov in povelj, ki prihajajo od političnih strank kot stranke ne priznamo in ne moremo priznati in se jim ne bo- mo uklonili nikoli. Vemo, da smo fi- zično šibki; vemo, da ne stoji za nami državni aparat; vemo, da zahteva to naše stališče mnogo ma- terijalnih in osebnih žrtev. Toda tega ne boste od nas zahtevali, da bomo pljunili v svojo lastno skle- do. Tega ne boste od nas pričako- vali, da bomo prestovoljno ubili svoj značaj in svojo dušo. In če bi to pričakovali in hoteli udejeviti svoje nedostojne in nedopustne zahteve s palicami, in tudi s še hu- jšimi uničevalnimi sredstvi, prsto vam. Zgodovina bo o naši borbi iz- rekla prav gotovo pohvalno sodbo: Borili so se vstrajno, odločno in dostojno. Sami se niso odrekli lepe- mu življenju idealov, sami si niso izkopali telesnega in še manj du- ševnega groba. Ako bi moral naš narod izginiti in umreti, umrl bi kot junak, ki stoji zvesto na stra- ži in v boju za svoje in za pravice svoje zemlje. Ukloniti bi mogel le pred nasiljem, ki se ga ne more u- braniti. Toda naroda, ki trdno in neomajno zaupa v pravičnost svoje borbe, ne bo uklonilo tudi nobeno nasilje.

Kaj se godi po svetu?

Anglija priznala sovjetsko rusko vlado.

Usoda posameznika kakor tudi držav in narodov ima — če smemo tako reči — včasih tudi svoje mu- he. Skoro ob istem času, ko je prev- zel na Angleškem vlado delavski voditelj Makdonald, je zatisnil v Rusiji za vedno oči veliki buditelj delavstva Ljennin. Ljenninu, dikta- torju nad najobsežnejšo evropsko državo, ni bilo dano, da bi bil stopil v stike z Makdonaldom, vodite- ljem najmočnejše svetovne vele- sile. Predno se je vdejevila Ljenni- nu njegova brezdomno srčna že- lja, da bi videl svojo državo kot e- nakopravno priznano in zastopano v krogu sil, je legel v grob. A samo nekaj dni pozneje je izročil od- pravnik angleških poslov v Moskvi ruskemu zunanjemu ministru Či- čerinu spomenico, v kateri prizna- va Anglija sovjetsko vlado. Ali ni to ironija usode?

V petek dne 1. feb. je izročil za- stopnik Anglije v Moskvi ruskemu komisarju za zunanje zadeve spo- menico, v kateri izjavlja angleška vlada, da je priznala, da je sedanja vlada »Zveze ruskih sovjetskih re- publik« vlada de iure (po zakonu) vseh dežel bivšega ruskega carstva, ki priznajo njeno oblast.

Angleška je priznala Rusijo brez- pogojno, to se pravi, da ni nikakor zahtevala, da mora sovjetska vla- da priznati angleške terjatve (dr- žavne kakor zasebne) napram Ru- siji. Laburistična angleška vlada je šla na ta način preko najhujše ovire, ki je n. pr. še danes glavni

vzrok, da Francija noče priznati Rusije.

Zgodovinska listina ima 7 točk in pomenja brezdvomno eno naj- važnejših poglavij po svetovni vojni. Anglija, ki je podpirala in pla- čala vojno proti sovjetom in jih 6 let bojkotirala, jih je zdaj prizna- la. S tem je dobila veliko Rusijo na svojo stran. To bo imelo gotovo od- ločujoč upliv na razvoj svetovne politike.

Italijansko-ruska pogodba.

Med našo državo in Rusijo se vr- sijo že delj časa pogajanja za ske- nitev trgovske pogodbe. Kakor poročajo zadnje vesti iz Rima, so prišla pogajanja do srečnega za- ključka in je bila pogodba včeraj v nedeljo najbrže že podpisana. Če včeraj še ni prišlo do podpisa, se bo to zgodilo gotovo do srede.

Glede pogodbe je znano, da ni sa- mo trgovskega značaja, ampak tu- di diplomatskega. V pogodbi sami so namreč določila o diplomatskih odnosajih med prizadetima drža- vama, dalje so v pogodbi zajamče- ne pravice italijanskih in ruskih državljanov, ki se nahajajo v Ru- siji, oziroma v Italiji. Pogodbi ni sicer dodana nikaka izjava s katero bi Italija priznala Rusijo, toda med pogajanj je Mussolini izjavil, da nima ničesar proti morebitne- mu priznanju »de jure«. Jasno je torej, da bo italijanska vlada takoj po podpisu pogodbe priznala rusko vlado

Wilson umira.

Kakor pravijo poročila iz Ame-

rike, se je stanje bivšega predsed- nika Združenih držav tako poslab- šalo, da ni nobenega upanja več, da bi okrevaj: leži v zadnjih vzdi- hih. Z njim bo legla značilna in zgodovinska osebnost k večne- mu počitku. Bili so časi, ko smo ob njegovim imenu radostno vskli- kali in so se nam njegove be- sede zdele kot nov evange- lij, kot znanilo solčne bodočno- sti. Človeštvo tedaj še ni hotelo sprejeti njegovih idej. Zavrglo jih je in mnogo jih je bilo, ki so Wil- sona, kateri je zagovarjal samood- ločbo narodov, neizprosno napada- li. Upajmo pa, da se bodo njegove velike, plemenite misli vdejevile v človeštvu, ko se bo otreslo sovra- žnega duha, ki ga je nakopičila sve- tovena vojna.

Ljenninov naslednik.

Milanski »Corriere della Sera« prinaša v svoji nedeljski švilki brzojavno poročilo svojega mo- skovskega dopisnika, ki javlja, da je bil dne 1. feb., kakor vse kaže, izvoljen za Ljenninovega nasledni- ka Rykov. Rykov je prepričan Lje- nninov pristaš in ostanejo politične smernice sovjetske vlade nespre- menjene. Rykov je v prvi vrsti go- spodarski strokovnjak in se je zlasti vdejevstvoval pri ureditvi go- spodarskih vprašanj na podlagi pred dvema letoma začrtanih, ne več strogo komunističnih načel. Misel, o kateri smo pisali tudi v našem listu, da bi stopil na Ljenni- novo mesto triumvirat (vlada treh ljudi), so v zadnjem času opustili. »Ljennin je mrtev, Ljennizem osta- ne«, je poročal radiotelegraf ob izvolitvi širnemu svetu.

KAJ JE DOPADLO LJENNINU?

Ruski sovjeti so proti mednarodne- mu pravu in običaju 1. 1918 zaprli ro- munskega poslanika v Rusiji, Dia- mandija. Diplomatski zbor vseh tujih držav se je predstavil Ljenninu, da bi protestiral proti temu nezaslišanemu činu. Belgijski poslanik je v imenu vseh diplomatov prebral protestno spomenico, ki je bila napisana v lepem diplomatskem slogu. Na Ljennina ni to čitanje imelo nobenega vpliva. Med čitanjem pa je zastopnik neke male države zakričal razburjeno nasproti Ljenninu:

»Dovršili ste nezaslišano dejanje. Osramotili ste Rusijo in sami ste os- ramočeni. Pljunili ste v lasten obraz».

Diplomati so strmeli polni resnobe in težkega pričakovanja v Ljennina. Kaj bo? Ljennin se je obrnil nato proti diplomatom in izjavil: »To se pravi govoriti. Sedaj šele razumen, kaj hočete. Poslanik Diamandi bo oproš- čen»!

Lenin je bil pač mož moči in ne mož lepih diplomatskih oblik, ki zakrijejo v neko meglo pravi smisel besede.

Volilni boj

v Italiji vedno bolj razvne- vse politične kroge. Ostri nastop min. pred. Mussolinija je povzročil zla- sti v liberalnih in demokratičnih krogih veliko smedo. Večina strank ne ve, če bodo šle v volitve ali ne.

DNEVNE VESTI

SPOROČILO POLITIČNEGA DRUŠTVA »EDINOSTI« V GORICI.

Odbor političnega društva „Edinosti“ v Gorici je imel dne 1. februarja 1924 sejo in sklenil:

1.) Politično društvo »Edinost v Gorici se hoče vdeležiti volilnega boja pod imenom Narodne stranke Slovencev in Hrvatov v Italiji.

2.) Politično društvo »Edinost« v Gorici obžaluje, da ni prišlo do ustanovitve Narodnega sveta in ugotavlja, da se to ni zgodilo po njegovi krivdi; Narodni svet bi bil najbolj poklican organ, da bi izvedel državnozbornske volitve.

3.) Politično društvo »Edinost« v Gorici bo šlo v volilni boj s programom, ki je bil soglasno sprejet od vseh zastopnikov našega naroda v Italiji leta 1920 v Narodnem domu v Trstu; temu programu je goriška politična organizacija ostala edina zvesta in sedanji odbor se ga je držal v vsem delovanju ter ga dosledno izvajal.

4.) Politično društvo »Edinost« v Gorici se dobro zaveda, da obstoji poleg njegove politične organizacije tudi Politično društvo »Edinost« v Trstu in njegov isterski pododbor, Politično društvo za Slovence in Hrvate v Istri, kakor tudi organizacije pristašev drugih slovenskih in hrvatskih strank.

5.) Politično društvo »Edinost« v Gorici želi edinstvenega nastopa vseh Slovencev in Hrvatov v Italiji in zato vabi vse slovanske organizacije v Italiji, da se pridružijo volilnemu boju in daje nalog društvenemu tajništvu, da stopi takoj v stike z vsemi političnimi slovanskimi organizacijami v Italiji v svrhu enotnega nastopa vseh Slovanov v Italiji pri državnozbornskih volitvah.

Odbor Političnega društva »Edinosti« v Gorici.

ZBOR ZAUPNIKOV.

V ponedeljek dne 11. februarja 1924 bo seja širšega odbora Političnega društva »Edinost« v Gorici in zbor baupnikov ob 9 uri zjutraj.

Odbor Političnega društva »Edinosti« v Gorici.

ČAST KOMUR ČAST.

Pr. Bandeli in prof. Peternel ter šempe terski trgovci Galleusig so imenovani za kavalirje (cavalieri della Corona d'Italia). Za batine, pod katerimi vsak dan bolj ječimo, za revščino, v katero se vsak dan bolj pogrezamo, je to odlikovanje brezdvomno najlepše priznanje.

BREZPLAČNA KUHINJA ZA BREZPOSELNE FAŠISTE.

Žensko fašistovsko društvo v Trstu je sklenilo otvoriti v Trstu brezplačno kuhinjo za družine brezposelnih fašistov, ki pripadajo faš. sindakatom. Vsak, ki hoče biti deležen te dobrote, se bo moral izkazati s faš. izkaznico. Temu lepemu vzgledu bodo sledila tudi druga mesta in najbrže v zelo kratkem času. Vendar ta dobrobrčnost ženskih društev ne bo mogla odstraniti bede delavnih stanov. Tu bo morala že poseči vmes vlada, da vstvari nove vire dela in zaslužka.

POLICIJSKA URA.

Prefekt Nencetti v Vidmu je izdal nov dekret glede policijske ure, ki do- loča:

Vsi javni lokali se odpirajo ob šesti uri zjutraj. Glede zaprtja velja za Gorico in Videm sledeči urnik: hoteli, restavrantni in večje kavarne smejo biti odprte do 1 ure po polnoči; manjše ka-

varne, bari in gostilne do polnoči, točilnice in prodajalne butelj do 11 ure zvečer. Za glavne kraje okrožij in okrajev velja zgornji urnik, skrčen za 1 uro. Za vse druge občine v pokrajini velja 10 ur zvečer kot policijska ura. Razpečavanje vina in šibkejših alkoholnih pijač je dovoljeno od otvoritve do zatvoritve lokala. Predpisi glede žganja in drugih močnih alkoholnih pijač ostanejo še nadalje v veljavi.

NOVO ŠTETJE.

Videmskemu listu „Giornale di Udine“, ki se je s 1. febr. prekrstil v „Giornale del Friuli“, oziroma njegovemu ravnatelju kom. Pisentiju, je poslal min. predsednik Mussolini lastnoročno pismo, v katerem hvali njegovo delo in mu želi obilo uspehov. Pismo je takole datirano: „Roma gennaio Anno II. (Rim januar leto II.)“. Kakor se zdi, dobimo novo časovno štetje pred pohodom v Rim in po pohodu v Rim, sliče kakor pred in po Kristusovem rojstvu. Mi se bomo s to novotarijo že sprijaznili, če se bo ostali svet, dvomimo.

„ŽIVLJENJSKA VPRAŠANJA NAŠE DRŽAVE“

niso samo vprašanja po vzpostavi reda in zakonitosti. Najvažnejše vprašanje je, če se sme vlada tudi še v bodočnosti, zanašati na svojo lastno armado (narodna milica) in na eno stranko, če tudi vzdržujejo državo vsi državljani; ali pa če mora zaupati vsemu narodu, ki prosto izraža svoje misli v ustavni obliki, zanašajoč se na edino zakonito armado, to je državno vojsko.“ Tako je dobro orisal življenjsko vprašanje naše države poslanec Tupini v svojem govoru, ki ga je imel na prvem volilnem shodu ital. ljudske stranke v Rimu.

»Gospodarski List«.

februarjeva številka, ki izide začetkom tedna, prinaša zelo lep članek o breskvah, ki bi ga morali čitati vsi vinogradniki. Zakaj tako negujemo trto brez velikega dohodka, zanemarjamo pa popolnoma breskve, ki so gotovo bolj dobičkanosne. To je temeljna misel članka, ki je zelo lepo utemeljena. Čitajte!

Op.: Gospodarski List se naroča v Gorici, Corso Verdi 37, cena 12.— L na leto.

POGORELCI SMIRNE.

Znano je, da je med zadnjo grško-turško vojno pogorelo mesto Smirna v Mali Aziji. Izgleda, da ne bodo pogoreli dobili nikake oškodnine od zavarovalnih družb, ker iste zavarujejo samo proti navadnemu požaru in ne proti požigom, povzročenim v vojni. V tem smislu se je izreklo sodišče v Parizu v prilog zavarovalnim družbam „Union“ in „Nord“.

BOLGARSKA JE PREPOVEDALA

uvoz salamov, sira, pomaranč, smokev, vina in drugih alkoholnih pijač, datelj, čokolade in drugega razkošnega blaga. Ta ukrep izvira iz stremljenja zmanjšati nepotrebni uvoz ter tako zboljšati tečaj leva (bolgarska denarna enota).

VZORČNI SEJM V ZAGREBU

se bo vršil v dneh 27. aprila do 5. maja tekočega leta. Taki sejmi privabijo vedno mnogo ljudi in s tem se pridobi trg za domače izdelke in pridelke.

NAJDAJŠJA PRAVDA V ZGODOVINI SE JE KONČALA.

V Bernu, v Švici se je 30. januarja 1924 končal najdaljši proces v zgodovini, ki je trajal 500 let. Med kantonom Bern in nekaterimi občinami je nastal prepir radi Oeschinen jezera.

Pravdo je končno dobil kanton Bern. Mi se pa jezimo, če traja danes pravda 5 let.

VELIK KONCERT

priredi Pevski zbor iz Šturij v soboto dne 9. febr. ob 8 uri zvečer in v nedeljo dne 10. februarja ob 4 uri pop. Koncert se bo vršil v Ajdovščini v dvorani g. Bratina. Na program so nove umetne in narodne pesmi naših najboljših skladateljev. Koncert bo ena najlepših prireditev podeželskih zborov in zasluži, da ga občinstvo poseti v obilnem številu.

Cene na Dunaju.

Seveda so cene zelo visoke, ker imajo avstrijske krone zelo malo vrednosti. 1 kg govejega mesa stane 16-34.000 kr., kg teletine 24-42.000, slanina 28-34.000, krompirja 1.600-2.400, zelja 1.900-2.500, jabolk 3.500-10.000, moke 6-6.400 kron.

Ena lira je vredna okoli 3250 kr. Avstrijska valuta že precej časa ne raste. To imajo Avstrijci zahvaliti raznim inozemskim kreditom in smotreni notranji politiki.

Obglavljanje slovenskih uradnikov se nadaljuje.

Kakor smo zadnjič kratko poročali, je dobilo 12 pisarniških uradnikov na goriškem sodišču odlok, da je komisija sklenila njihov odpust in da proti očitku, s katerim je ta nezaslišana brezobzirnost vtemeljena, v teku desetih dni lahko pošljejo svoj zagovor, če se jim zdi potrebno. V domači slovenščini pomeni to: govorite in branite se kakor hočete, vrženi boste na cesto!

Krivic, ki grozi prizadetim gospodom, vpije do neba. Po dvajset do tridesetletnem vestnem in nesebičnem uradovanju so nemilostno odslovljeni na način kot človek zapodi nadležnega berača. Z izzivajočo drznostjo jim vrže režim v obraz neosnovan očitek in jim z nekakim prikritim zasmehovanjem pove, da bodo v kratkem spoden s svojih mest. To boli, boli zlasti moža, ki je vsa svoja najboljša leta žrtvoval svoji službi in v nji osivel. Brez priznalne besede, mogoče s pičlo pokojnino, se ga pahne iz urada, s katerim je bilo združeno vse njegovo žitje in bitje. Kako naj imenujemo tako početje?!

Toda pozabiti ne smemo tudi na škodo, ki jo s takim postopanjem trpi celokupnost. Poglejmo! Zloglasni odlok so dobili gg.: Čuk Vinko, nadoficijal pri zemljiški knjigi na tribunalu, Čargo Franc, nadoficijal pri zemljiški knjigi za goriško okolico, Ruzzier Anton, nadoficijal pri zapuščinskem oddelku za goriško okolico, Trampuž Jožef, oficijal pri zemljiški knjigi za okolico, Turel Franc, vodja arhiva, Lukežič Franc, vodja eksekutivnega oddelka, Lutman Anton, oficijant prvega oddelka na tribunalu, Budin Jožef, predsedstvena pisarna, Rijavec Ivan, ki je bil v prvi vrsti vsled političnih momentov suspendiran že 1-8 1922, Primožič Mihael, Vrtovec Franc in Viller, vsi trije izvršilni organi.

Vsi imenovani gospodje so v mestu in goriški okolici večinoma dobro znani. Naše ljudstvo je imelo do njih zaupanje in je pri njih dobilo tudi navadno vse potrebne informacije. Zlasti sedaj po vojni, ko je radi vojne odškodnine imel skoro vsakdo na sodišču opravka, so šli naši ljudem navadno hvalevredno na roko in so jim nudili marsikatero pomoč. Ker so s par izjemanji sami Slovenci — dva sta Goričana, eden je Istran iz Pirana — so znali naš jezik in so se z našimi ljudmi lahko sporazumeli. Količnega pomena je bilo to za poslovanje uradov in za one, ki so se tja zatekali, ve vsakdo, ki je imel le količjak vpogleda v uradovanje goriškega sodišča. Razuntega so imenovani gospodje po večini tudi čutili z našim ljudstvom, so videli njego-

ve stiske in težave in se vsled tega niso nasmehovali. Sedaj po vojni je bilo delo zelo nakopičeno, strank vsak dan obilo. Oni so pa delali čez ure in niso počivali tudi v praznikih in nedeljah, samo da so po možnosti vstregli ljudem, o katerih so vedeli, da imajo potrebo.

Od sedaj bo to drugače. Če bodo vsi zgoraj označeni nameščenci odpuščeni, kot je predvidevano, potem bo cela vrsta uradov zaprtih ali pa bodo delali tako, da ne bo mogoče priti nikdar nikamor. Arhiv, zemljiška knjiga, tribunal, zapuščinski oddelki, kjer že manj kata oba sodnika, prvi oddelki okrog nega sodišča in izvršilni oddelki bodo morali kratkomalo prenehati s poslovanjem, nekateri drugi oddelki bodo komaj dihal. Škoda, ki jo bo vsled tega trpelo prebivalstvo, bo neizmerna. Že sedaj so se čule od vseh strani pritožbe radi zastoja dela na goriškem sodišču. Kaj bo še le sedaj? Ljudstvo bo zgubilo vse zaupanje v sodstvo in padli bomo za desetletja nazaj. V vseh pridobitnih krogih, pri vojnih oškodovancih in sploh v vsem prebivalstvu bodo te odredbe rodile srd, ki bi ga modra in dalekovidna državna politika nikakor ne smela izzvati. Da bo slovensko ljudstvo čutilo te ukrepe, ki so v prvi vrsti naperjeni proti slovenskim uradnikom, kot nezasluženo brc, je naravno.

Ali se tako vstvarjajo pogoji za gospodarski razmah naše pokrajine? Ali se tako dela za sožitje obeh narodnosti?

Oblastnikom kličemo v tej resni uri: ne tirajte svoje politike tako daleč, da se v nas vkorenini prepričanje: kogar hoče Bog pogubiti, ga udari s slepoto!

MESTNE NOVICE

SLOVENCEM V GORICI.

Vabimo slovenske volilce v Gorici, da se udeležijo sestanka, ki se bo vršil v sredo dne 6. februarja 1924 ob 8 uri zvečer v prostorih tajništva Pol. dr. »Edinosti« v ulici Mameli št. 5. Na tem sestanku bodo določili slovenski meščani v Gorici svoje stališče nasproti občinskimi volitvam v Gorici, ki se bodo vršile dne 17. februarja.

Odbor Političnega društva »Edinosti« v Gorici.

OBRTNIŠKO GIBANJE.

Mehanik J. Rivec, ki je bil dosedaj v družbi z mehanikom Visintinom, je otvoril te dni svojo lastno delavnico v Semeniški ulici (via Seminario) 4.

LISTNICA UPRAVE.

Sešteli smo in ugotovili, da je še nekaj malega „Goriških pratik“ na razpolago za tiste, ki bi jih morda še želeli. Opozarjamo, da dobijo izjemoma „Pratiko“ še zastonj oni, ki takoj plačajo naročnino „Goriške Straže“ do konca leta. Zato pa prosimo naj gotovo čim prej naročijo list. — Oni cenj. naročniki, ki niso še dobili „Goriške pratike“ jo gotovo prejmejo v par dneh.

Reklamacije (pritožbe) da ne dobivajo lista v redu prihajajo večinoma od takih, ki so list plačali par dni ali pa šele dan poprej. Uprava seveda v teh slučajih ne more pomagati, ker ni še prejela naročnine ali pa ni še izšla od takrat nobena številka lista. Zato ponovno prosimo, da reklamirate le v slučajih, ko se pomote ponavljajo, da ne bo nepotrebne pisarenja in morebitne nevolje. Saj hočemo mi in vi le red in ta mora biti!

Valuta dne 2 febr.

100 avstr. kron 0.032 do 0.033 lir;
100 dinarjev 26.65 do 26.85 lir;
1 dolar 22.80 lir; 20 frankov v zl. 88.25 lir.

Kaj je novega na deželi.

STANDREŽ.

V nedeljo 27. t. m. se je vršil občni zbor našega „Konsumnega društva“. Vdeležba je bila polnoštevila. Poročili nadzorstva in načelstva sta bili sprejeti z odobravanjem na znanje. Sklenjeno je bilo darovati 100 lir za šolske potrebščine najbolj revnih šolarjev in 100 lir za otroški vrtec.

SRPENICA.

S strahom gledamo v bodočnost, najtemnejšo bodočnost. Gospodarske, politične in narodne razmere so vedno bolj obupne. Zasluzka ni nobenega in iti ga bomo morali iskat v tujino. Minuli teden jih je odšlo od nas 25 na Francoško. Zelimo jim obilo božjega blagoslova pri težkem delu, ki jih čaka!

VIPOLŽE.

Pri zadnjem plesu so se prav krepko stopili domačini in Kozančji. Prav lep ugled daje našim krajem dejstvo, da mladina pleše, se pijani in pretepava. Ni čuda, če je pri takih razmerah izobraževalno društvo „Vrtec“ zamrlo. Kam jadramo? Mladina, strezni se! Poklicani voditelji, zakaj ne greste z dobrim zgledom naprej?

IZ BRD.

Po Brdih hodijo „vinski kupci“, ki se prav dobro najedo in napijejo. Ti „kupci“ se sicer zmenijo za kupno ceno, toda ne dajo nič na račun in vina ne vzamejo. Tako je hodil pred dnevi tak kupec po Medani, Fojani, Dobrovem. Klobase so mu zelo prijale in brie tudi. Na Dobrovem sta ga prijela dva moža, ki sta ga hotela izročiti orožniški postaji v Medani, a med potjo jima je ubežal. Ako ni resnih kupcev, tudi takih tičkov nemarimo. Klobase dopadejo tudi nam in jih bomo že sami pojedli. Še premalo jih bo.

KANAL.

Dne 23. t. m. se je pri Krestenici ponesrečil okoli 70-letni Franc Stanič iz Anhovega. Šel je obiskat sorodnike. Kmalu ko se je obrnil s poti po bližnjici, se mu je na strmini spodrsnilo ter je padel v spodaj ležeči jarek, kjer je obležal. K sreči je to videl Ivan Boltar, ki je šel po poti; prenesel ga je v svojo hišo, odkoder so ga pozneje prepeljali domov. Dobil je precejšnjo rano na glavi in se močno pretresel. — V Kanalu se je uvedel občinski davek na živino in vozove. „Davki pridejo, doklade, kje naj vzame, da ne krade? In če ne plačaš, reva, pa kravica iz hleva!“ Kmetje premišljajo kje bi bil vir dohodkov, da bi plačevali pa ga ne vidijo. Seveda so v enakem položaju obrtniki v Kanalu. Njih položaj bi se zboljšal, če bi se vrnila sodnija v Kanal, ker potem bi ostalo marsikaj tukaj, kar gre sedaj v Gorico.

IZ BILJANE.

V nedeljo se ni vršil na Dobrovem ples v ljudski šoli. Prišla je prepoved iz Gradiške. Korak oblasti pozdravljamo in odobravamo, gg. Stiligoju in zdravniku D'Ottonu pa svetujemo, naj se v bodoče ne smešita pred vso javnostjo. Saj se ne spodobi za šolskega voditelja in inteligentnega zdravnika, da dajeta otrokom in občinstvu nelep vzgled.

MEDVEDJEVRDO.

Iz naših hribov ni nobenega glasu. Da pa ne boste mislili, cenjeni čitatelji da je naš kraj popolnoma izumrl, naj vam opišem v par vrsticah, kako se imamo. Snega imamo čez pol metra in mraza tudi dovolj. Letino smo imeli srednje slabo.

Krompirja je bilo polovico manj ko predlanskim in ga bodo morali nekateri za seme kupiti. Čez davke tožimo kakor drugod. Živinoreja je zelo slabo razvita. Krme imamo sicer dovolj, toda spobeden se ne zanima, dabi si preskr-

bel dobrega plemenjaka ali dobro plemensko kravo. Smo pač še zelo starokopitni. Upajmo, da bo boljše, ko nastopijo mladi. Lesa imamo dosti, pa ne vemo, kam z njim. Na Logatec nam je državna meja zaprla cesto, v Ajdovščino imamo pa 35 km, druge bližje železniške postaje pa nimamo. Naši gozdovi so zato takorekoč brez vrednosti. Vse toži čez draginjo, a pomoči ni od nikoder. Lezemo v dolgove, da sami ne vemo kako. Tudi z gostilničarji, ki točijo vino veliko predrago, bi morali spregovoriti resno besedo, toda naj za danes zadostuje ta opomin. Pa še drugič kaj. (Prosim! uredništvo.)

SOČA.

Zopet moram — žalibog — poročati o novi smrtni nesreči v občini. Dne 23. januarja se je ubil v gorovju Lemeža v Lepeni 32. letni mladenič Ivan Kašca — po domače Pihecv — h. št. 128. Revež je obsekaval smrečje za koze. Na strmini mu je spodrsnilo in strmoglavil je v globočino, kjer je obležal z razbito črepinjo. To je že tretja žrtev v Lepeni tekom enega leta. O mačeha zemlja, ki našim ubogim ljudem za grižljaj črnega kruha piješ znoj in srčno kri. Naj Bog tolaži hudo prizadeto, pridno in zgledno družino Pihcovo!

IZ BOVSKEGA.

Po bovškem okraju se vrstijo kar v procesijah berači, večinoma doma iz Žage in prosjačijo poleg denarja, obelo obleko, itd. itd. Ker je ljudstvo samo tako revno, da bi bilo potrebno milodarov, pozivamo zopetno vse prebivalce bovškega okraja, da naj ničesar ne dajo takim, ki se ne izkažejo s potrdilom dotičnega županstva, da so resnično prisiljeni beračiti, a županstva naj iz svoje strani previdno izdajajo tozadevna potrdila. To pa iz vzroka, ker smo že slišali, da nekateri naberačeno blago prodajajo in kupujejo za ta denar svojim „gospodičnam“ pavovo perje. Naj vsi prizadeti gornje upoštevajo, da ne bomo prisiljeni zaigrati z raztegnjeno harmoniko!

PLAVE.

Zadnjo sredo dne 30. t. m. okrog 9 ure zvečer sta napadla dva neznanca na cesti med Plavami in Dolgo njivo nekega voznika iz naših hribov. Eden je skočil pred konje in jih ustavil, drugi je udaril po luči in jo ugasnil. Ko sta se napadalec hotela nato vreči na voznika, da bi ga oropala, je skočil na nju močan mesarski pes, ki je bil na vozu za čuvaja. Ker pes ni poznal šale in je enega izmed roparjev krepko prijel, je imel voznik priliko, da je pognal konje in se rešil nevarne družbe. —

UKVE NA KOROŠKEM.

Lansko leto je bilo v naši vasi rojenih 25, umrlo pa jih je le 5. Torej lep napredek: 20 duš v enem letu. Ne bo ras še konec! — Nenavaden slučaj smo pa doživeli dne 12. jan. Ob isti uri smo imeli v vasi 2 mrljca. Ob vходу v vas je smrt pokosila 80-letnega strica, ob izhodu pa 19-letno dekle, hčerko — edinko. Skupnega pogreba s sv. mašo se je udeležila gotovo vsaka družina.

Novi zvon. Občudovanja vredni so Ukvanj v požrtvovalnosti za čast božjo. Ko so zvedeli, da so v Rimu ustavili vsako nadalnje plačevanje za zvonove in da v doglednem času ni upanja, da bi jim vlada oskrbela, kakor je obljubila, so začeli misliti sami, kako bi prišli vsaj do enega zvona. Priredili so zbirko v vasi in nabrali so nad 9.000 L. In to kljub siloviti povodnji, ki jim je v oktobru l. l. zasula pol vasi ter napravila poleg tega še po polju in na planini, po cenitvi inženirjev, škoda nad milijon lir! Novi zvon je prišel iz Vidma ravno za praznik sv. Boštjana.

20. jan., ko se zbere v Ukvah cela Kanalska dolina in pridejo procesije iz Naborjeta, iz Žabnic in dostikrat še iz Trbiža. Slovesnost novega zvona se je vršila popoldne. Lepo okrašeni zvon so blagoslovili mons. Valentin Kraut, dekan iz Trbiža, ob navzočnosti duhovščine iz skoro cele doline in mnogoštevilnega ljudstva. Ta zvon je zdaj sicer še sam v zvoniku (druge bo pač, upamo, dala vlada), a s svojim preprostim, čistim glasom vendarle jasno oznanja, da imajo Ukvanj za cerkev dobro sree. Med onimi, ki so za zvon več prispevali, zaslužijo biti imenovani predvsem tile premožnejši gospodarji: Jakob Šajder 1000 L, Jakob Kolarič (Tonč) 800 L, Janez Janah 700 L, Jakob Prešern 600 L, Jožef Jank 360 L in Janez Ehrlich 350 L.

15. februar -

Pozor volilci!

Pozivljamo vse volilce, da pregledajo volilne imenike, ki morajo biti izloženi do 15. februarja na vpogled.

Do 15. februarja je čas reklamacij. Vsak volilec, ki ni vpisan, naj vloži nemudoma reklamacijo na deželno volilno komisijo. Reklamacija se lahko vloži v istem roku tudi na občinsko volilno komisijo in sicer potem občinskega tajnika. Občinski tajnik mora sprejem reklamacije potrditi.

Volilec, ki zahteva vpis v volilni imenik, mora navesti v reklamaciji: 1.) očetovstvo, kraj in čas rojstva; 2.) svoje bivanje (stanovanje); ako ne biva v občini, potem mora navesti volilno sekcijo, v kateri bi hotel biti vpisan.

Volilec mora reklamacijo podpisati. Ako ne more radi telesnih ovir podpisati, potem mora priložiti notarijatsko izjavo, ki ugotovi ovire, radi katerih ni mogel volilec podpisati prošnje za vpis v volilni imenik.

Volilec, ki ne zna pisati, lahko zahteva vpis v volilni imenik ustneno pred dvema pričami, ki izjavita, da ga poznata.

Reklamaciji mora volilec priložiti vse listine, ki izpričujejo, da je opravičen voliti. To je: 1.) izkaz o državljanstvu; 2. če ni rojen v občini, v kateri zahteva vpis, mora priložiti tudi krstni list.

Pozivljamo posebno vse tiste osebe, ki so izpolnile 21 leto po prvih državnozborskih volitvah, da se prepričajo, ako so vpisani v volilni imenik za državnozborske volitve.

Ravno tako opozarjamo še posebej vse one osebe, ki bodo izpolnili 21 leto do 31. maja 1924 leta. Ti imajo pravico do uradnega vpisa v volilni imenik. Ako niso še vpisani, naj vpisv volilni imenik nemudoma zahtevajo.

Opravičeni volilec je vsakdo, ki izpolni sledeče pogoje:

1.) ki je italijanski državljan in ki uživa vse civilne in politične pravice;

2.) ki je dopolnil oziroma dopolni 21 leto do 31. maja 1924;

če hoče pa glasovati: mora biti tudi vpisan v volilni imenik.

Gospodarstvo.

Vojnim oškodovancem, ki so izročili svojo zadevo nasproti »Čergu« tajništvu Kmetijske-delavske zveze.

Prizadetim vojnim oškodovancem smo že sporočili potom »Gor. Straže«, da se bo ustanovila nekova zadruga, ki bo prevzela likvidacijo vseh obnovitvenih del, ki so bila izročena Čergu in financirala

vojnoodškodninska obnovitvena dela vsled slabega gospodarstva Čerga prizadetih vojnih oškodovancev. Ta nova zadruga je ustanovljena in se imenuje »Società Ricostruzioni«. S. R. je zadruga z omejeno zevezo. Svoj sedež ima v Trstu Via della Ferriera 20, tam kjer ga ima Čerg v likvidaciji. Odposlanec Kmetijske delavske zveze je zastopnik in tehnični voditelj imenovanje nove zadruge gosp. inženir Luigi Ventura dne 28. 1. 24 podal sledeče izjave:

1.) Società Ricostruzioni« privoljuje v to, da vojni oškodovanec sam zida ali da izroči obnovitveno delo kakšni zadrugi. Vojni oškodovanec mora priložiti načrt in proračun dela. Med vojnim oškodovancem in novo zadrugo se sklene posebna pogodba. Gospor inž. nam je izročil načrt pogodbe.

2.) Obroke za napravljeno delo bomo radi večje sigurnosti plačevali za nazaj.

3.) Pametno je, da se vojni oškodovanec že prej dogovori glede pogojev zidanja s kakšnim stavbenim podjetnikom, predno sklene z novo zadrugo pogodbo.

4.) Svetujemo vojnemu oškodovancu, da napravi z nami pogodbo, ko je že sklenil z državo vojno-odškodninski konkordat, ker bo imel v konkordatu podlago za pogodbo.

Država bo plačala vojno odškodnino za stavbe, ki so bile zidane pred majem 1923 v denarju in ne v obligacijah.

6.) Razume se, da nam bo moral vojni oškodovanec plačati stroške, ki jih je imela »Čerg« radi dokumentov in raznih v prid vojnega oškodovanca izvršenih posredovanj.

Upniki zadruge »Čerg« se morajo radi svojih terjatev obrniti na »Čerg« v likvidaciji. Mi smo, prevzeli samo skrb za zidanje hiš.

Ker ne moremo v »Gor. Straži« ali pa potem pisma vso zadevo prizadetim vojnim oškodovancem natančno pojasniti, zato sklicujemo za petek dne 15. februarja 1924 sestanek vseh 110 vojnih oškodovancev, ki so izročili svojo zadevo podpisanemu tajništvu.

Sestanek se bo vršil v prostorih tajništva. Kmetisko-delavske zveze v Gorici, v ulici Mameli št. 5 ob 9 uri zjutraj. Pozivljamo prizadete vojne oškodovance, da se tega sestanka prav gotovo udeležijo.

8.) Opozarjamo vojne oškodovance, da se z nikomur ne pogajajo glede svoje zadeve nasproti »Čergu«, dokler ne dobijo na omenjenem sestanku od nas točnih pojasnil. Tajništvo se bo potrudilo, da bodo vsi po »Čergu« prizadeti vojni oškodovanci nastopili enotno.

Tajništvo Kmetisko-delavske Zveze v Gorici.

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Šturjah reg. zadruge z neom. zavezo se bo vršil dne 10. febr. 1924 ob 14. uri v lastnih prostorih v Šturjah.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnštva in nadzorništva.
3. Odobrenje letnih računov za l. 1922.
4. Sprememba zadružnih pravil.
5. Volitev načelnštva in nadzorništva.
6. Slučajnosti.

V Šturjah, dne 31. januarja 1924.

Načelnštvo.

Pripomba: Ako ob določeni uri občni zbor ne bi bil sklepčen, se isti vrši eno uro pozneje in bo sklepal brezpogojno.

Po vojni poškodovana hiša z zemljiščem je na prodaj ali v zameno. Pojasnila daje uprava »Goriške Setraže«

PRODAMO HIŠO v bližini Ljubljane. Obsega 3 sobe, kuhinjo, kleti i. dr. pritikline ter. Pripravljeno za vsako obrt, ker je ob drž. cestni v bližini kolodvora. Ponudbe na Ivan Planinšek Gamelje p. št. Vid n. Ljubljano - Jugoslavija.

Med. Univ.

Dr. Rado Sfiligoj

sprejema za kirurgijo, porodništvo in ženske bolezni.

GORICA, Via Mameli 8
(za jezuitsko cerkvijo)

Boljša družina na deželi išče pošteno služkinjo za vsa hišna dela. Prednost imajo bolj priletne oz. vdove brez otrok. Naslov pove uprava lista.

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE ROBERT BERKA

v Gorici - Via Dante št. 4 - v Gorici mnogoletni asistent pri dobroznem zobozdravniku dr. Piklu, sprejema v svojem ateljeju v Gorici Via Dante 4 v jutranjih in popoldanskih urah.

POZOR KRČMARJI!

V zalogi vsakovrstnega pohištva z lastno delavnico imam na prodaj igralne mize, takozvane »Majance«. Ivan Miklus Gorica, Viale XX. Settembre 23 (prej Via Ponte Nuovo).

ŽUPANSTVA: KAMNJE, VRTOVIN IN SKRILJE sprejmejo v začasno službo obč. tajnika tudi brez tajniškega patenta, ki dobro obvlada italijanski in slovenski jezik in ki je izvežban v vseh obč. poslih po predpisih italj. zakonodaje. Prosilci naj naslovijo svoje prošnje na županstvo v Kamnjah, p. Črniče. V njih naj navedejo vsa dosedanja službena mesta, dovršene šole in svoje zahteve. Stanovanje preskrbljeno. Plača po dogovoru. Sedanji obč. tajniki ostanejo.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Raymann**, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

„Čevljarska zadruga“ v Mirnu

ne bo več inserirala po listih, ker so njeni „ADRIA ČEVLJI“ najboljša reklama.

MEHANIČNI MOJSTER RIVEC IVAN

naznanjam slav. občinstvu, da sem otvoril samostojno mehanično delavnico v ulici Seminario št. 4, tik klobučarja Fona ter da ne izvršujem svojih del več v družabni delavnici, via Seminario št. 2. — Slav. občinstvu se toplo priporočam za popravilo šivalnih strojev, dvokoles in posameznih delov. Ker ste me dosedaj številno podpirali ostane mi tudi za naprej zvesti.

Najvišje cene plačam

za kože: lisic, kun, podlasic, zajcev, mačk, veveric, jazbecov i.t.d. i.t.d.

Nikdo ni pooblaščen — kupovati kože za mene

Walter Windspach

Gorica, Via Carducci št. 10

VELIKE ZALOGE

PO ZNIŽANIH CENAH

izredna prodaja na račun tovarnarjev

VIDEM - Via Savorgnana št. 5 - VIDEM

Po vseh naših krajih se je razširil glas o našem dobrem imenu in o dobrem blagu, katerega nudimo po nizkih cenah.

Opozorjamo svoje cen. odjemalce, da smo te dneve vsled pozne zimske sezone znižali cene manufakturnemu blagu.

od 30 do 50%

Prodaja se nadaljuje še vedno v Vidmu, Via Savorgnana št. 5 (Udine).

NAVAJAMO NEKATERE CENE:

Nosne rute	L. 0.75
Barvane moške nogavice	» 1.95
Naramnice s dvojno lastiko	» 3.50
Izgotovljene moške srajce	» 14.90
Ženske nogavice, črne in barvane	» 2.75
Gobasti pompolini	» 1.75
Tkani pompolini	» 1.75
Švicarsko pletenje	» 2.50
Kuhinjske brisače	» 1.75

Zarobljeni prti	» 2.50
Gobaste brisače	» 2.75
Vezani moderci	» 3.50
Nogavice z dvojno peto	» 2.90
Ženske jopice	» 4.90
Brisače »Nido ape«	» 2.95
Otročji povojški, meter	» 1.70
Vezane srajce	» 8.90
Spodnja krila vezana	» 9.90
Kombinè za gospe	» 14.90

Obposteljni tepihi	» 4.90
Obposteljni tepihi iz Smirne	» 8.50
Angleško blago, meter	» 4.95
Blago barvano	» 4.90
Posteljne kuverte	» 29.90
Posteljne kuverte piquet	» 35.—
Riuhe vezane	» 49.90
Blazine iz žime, 14 kg.	» 49.—
Pletene rjuhe iz bombaža	» 64.90

Bogata izbira moškega in ženskega blaga. — Najfinejši plašči. — Žametno blago za lovce. — Izgotovljeno perilo. — Gobasto blago za ženske obleke. — Platno razne višine. — Prti in prtiči. — Brisače. — Namizno perilo. — Volnene in bombaževe maje. — Preproge. — Zavesa. — Prevlake za mobiljo. — Posteljne odeje vseh mer. — Opreme za neveste, za prenočišča, za zavode, za penzije, blazine izgotovljene iz žime in volne.

Posebno črno blago za duhovnike. — Neposreden uvoz volne za matrace.

Vsako blago, ki ne odgovorja bodisi po kvaliteti bodisi po ceni se lahko vrne.

Na debelo in drobno!

Posebni popusti za razprodajalce.

STALNE CENE

Stalna izložba z zaznamovanimi cenami.